

**ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

16 ΙΟΥΛΙΟΥ 2016

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΜΠΡΙΤΖ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

Παιδαγωγικά θέματα στη διδασκαλία του Μπριτζ

Θέματα διαχείρισης ομάδας
με βάση τις παρατηρήσεις
των Εκπαιδευτών για το
2015 - 2016

Συντάκτης – εισηγητής:

Δημήτρης Παπασπύρου

- Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: dpapaspyrou@yahoo.gr
- Facebook: Dimitris Papaspyrou

Σύντομο βιογραφικό

- Αυστραλία, 1965
- Σπουδές Κοινωνιολογίας & Πολιτικών Επιστημών (Πάντειο Πανεπιστήμιο)
- Μεταπτυχιακές Επιστήμες στην Εκπαίδευση Ενηλίκων (ΕΑΠ)
- Ειδικός Σύμβουλος Εκπαίδευσης της ΕΟΜ σε παιδαγωγικά θέματα.
- Μέλος της Ομάδας Διενέργειας Εξετάσεων εκπαιδευτών Μπριτζ για το 2015 / 2016.

Σκοπός αυτής της εισήγησης

- Η επισήμανση των σημαντικότερων βιωματικών θεμάτων / προβλημάτων «διαχείρισης τάξης» του τελευταίου 12μηνου.
- Η επισήμανση των βασικών αρχών της εκπαίδευσης ενηλίκων σε σχέση με τα θέματα «διαχείρισης τάξης».
- Το τυπολόγιο «συμπεριφορών» σε μια ομάδα εκπαίδευσης ενηλίκων.

Βασικός στόχος των εκπαιδευτών της ΕΟΜ:

- Η διατήρηση ενός υψηλού ποσοστού παρακολούθησης και ολοκλήρωσης του 1^{ου} έτους από το σύνολο των αρχάριων εκπαιδευόμενων.
- Η μείωση του ποσοστού διαρροής (με κριτήριο το 3^ο μάθημα: 75%)

Τα βασικά εργαλεία «διαχείρισης» της τάξης για τον εκπαιδευτή

- Η επιστημονική γνώση & θεωρία
- Οι κανονισμοί (της ΕΟΜ) και η αίσθηση δικαίου
 - Η φαντασία και η επινοητικότητα
 - Ο λόγος και η λογική

... και κάποιες αρχικές παρατηρήσεις

- Δεν υπάρχει απόλυτη μεθοδολογία για τη «διαχείριση κρίσεων»
- Η βασική μέριμνα είναι η «**φροντίδα της ομάδας**»
- Η μία και μοναδική **«κόκκινη γραμμή»** είναι η εκκίνηση και ολοκλήρωση του μαθήματος.

Κριτήρια για τις επιλογές του εκπαιδευτή που διαχειρίζεται κρίσεις

- Η ομαδικότητα – προστασία της ομάδας
- Η προάσπιση της προσωπικότητάς του εκπαιδευτή (από τον ίδιο τον εκπαιδευτή)
 - Ο σεβασμός προς τον ενήλικο εκπαιδευόμενο

1^ο ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ

- *Νεανικό γκρουπ, με μια κυρία με το 4 μηνών μωρό στο καροτσάκι και θηλάζει στο διάλλειμα ... οι 2 έρχονται με καθυστέρηση μισής ώρας λόγω δουλειάς ...*

Απαντήσεις για το 1^ο περιστατικό

- Η απάντηση είναι: ο εκπαιδευτής που διευκολύνει και απολαμβάνει την εκπαιδευτική διεργασία.

2° ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ

- *είχα 2 νεαρούς εικοσάρηδες που έπαιζαν συνεχώς με τα υπερσύγχρονα κινητά τους , βέβαια εκτελούσαν και αμυνόντουσαν κανονικά, δεν δημιούργησαν πρόβλημα στο γκρουπ. Δεν τους σχολίασα τίποτα τους άφησα να συνεχίζουν ... σε ρίχνει βέβαια λίγο σαν εκπαιδευτή ...*
 - *καμιά ιδέα;*

Τυπολογία 2^{ου} περιστατικού: *«Οι κατ' ιδίαν συζητητές»*

- Συνάδελφοι ή φίλοι, μιλούν συνεχώς χαμηλόφωνα. ΚΙΝΔΥΝΟΣ: Να μην πάρουν κάτι από τη διδασκαλία, να ενοχλήσουν τα υπόλοιπα μέλη και στο τέλος να πουν ότι δεν «κατάλαβαν» και το μάθημα!

Απαντήσεις για το 2^ο περιστατικό

- Ο εκπαιδευτής που ενημερώνει και υπομένει.
- Ο **εγωισμός** είναι ασυμβίβαστος με την ιδιότητα του εκπαιδευτή ενηλίκων.
- Για τα «επείγοντα» επικοινωνήστε με τη γραμματεία / πιο έμπειρο εκπαιδευτή / το σύμβουλο παιδαγωγικών.

3^ο ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ

- Στο 2ο μάθημα παρουσιάστηκαν 4 νέοι παίκτες (δεν ήταν στο πρώτο). Αναγκαστικά έγινε προσαρμογή του σχεδίου μαθήματος, με επανάληψη των αρχικών (ευτυχώς λίγα θέματα) χωρίς **φύλλα στο τραπέζι** – αλλά με **διαφάνειες**. Διευκρινίστηκε ότι θα χρειασθεί λίγο παραπάνω προσοχή απ' αυτούς, στην αρχή.

Απαντήσεις για το 3^ο περιστατικό

- Ο ευέλικτος και ευπροσάρμοστος εκπαιδευτής.

4^ο περιστατικό

- *Πρώτο κομμάτι του ανοίγματος 1ΧΑ. Πολλές διαρροές (μπορεί να οφείλεται και στη γιορτή του Αγίου Δημητρίου) ... έκανα μάθημα αν και αργία σε μια προσπάθεια να τους γλυκάνω ακόμη περισσότερο και να τους κρατήσω Δυστυχώς δεν μπορώ να επιβληθώ ακόμη στην τάξη μου, γίνεται φασαρία. Μιλούν μεταξύ τους κυρίως γιατί κάποιοι έχουν ξανακάνει μαθήματα και προτρέχουν*

Τυπολογία 4^{ου} περιστατικού: «Γενική βοή»

Όλα τα μέλη της ομάδας μιλούν ταυτόχρονα, ξεκινούν συζητήσεις, διαφορετικοί διάλογοι. ΚΙΝΔΥΝΟΣ: Δεν μπορούμε να κάνουμε τη δουλειά μας.

Διαχείριση 4^{ου} περιστατικού

- Όσο πιο ανομοιογενής είναι μια ομάδα εκπαιδευομένων τόσο πιο δύσκολος είναι ο χειρισμός της.
- Ανα-διαρθρώνουμε και επανα-συγκροτούμε την ομάδα.
- Χρήση της «γλώσσας του σώματος» για να τραβήξουμε την προσοχή.

5^ο ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ

- Ηλικιωμένη μαθήτρια παρουσιάζεται με καθυστέρηση στο μάθημα και απαιτεί να σηκωθεί ένας μαθητής από τη θέση του γιατί εκεί καθόταν αυτή στο προηγούμενο μάθημα. Της ζητώ να καθίσει σε μια κενή θέση σε άλλο τραπέζι αλλά σε έντονο ύφος μου επαναλαμβάνει το αίτημα της τονίζοντας ότι δεν πρόκειται να υποχωρήσει. Της εξηγώ ότι είναι καλό να καθίσει σε άλλο τραπέζι όπου θα της δοθεί η δυνατότητα να γνωριστεί καλύτερα και με άλλα άτομα και μου απαντά ΔΕΝ ΘΕΛΩ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΩ ΑΛΛΑ ΑΤΟΜΑ.

Τυπολογία 5^{ου} περιστατικού: «Παρεμπόδιση»

- παρεμβολή εμποδίων, παράθεση προσωπικών εμπειριών, εμμονή σε ζήτημα που έχει ξεκαθαρίσει...

- Της εξηγώ ότι μετά το διάλειμμα είχα προαναγγείλει και μετακίνηση των ΑΔ ένα τραπέζι εμπρός και ότι δεν μπορούμε στο Μπριτζ να επιλέξουμε με ποιους καθόμαστε, αφού περιοδικά θα παίζουμε με όλους τους παίκτες. Ταυτοχρόνως οι καθήμενοι στο τραπέζι που ζητούσε να καθίσει της δηλώνουν ότι δεν είναι σωστό ο τρόπος της και διαμαρτύρονται. Τους ζητώ να ηρεμήσουν και τους διαβεβαιώνω ότι το θέμα θα το λύσω εγώ.

- Υποδεικνύω στην κυρία που να καθίσει και της δηλώνω κατηγορηματικά ότι οι κανόνες τους Μπριτζ είναι σαφείς και ο δάσκαλος είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία της ομάδας. Μου δηλώνει ότι είναι αποφασισμένη να φύγει και της απαντώ ότι θα με στενοχωρούσε μια τέτοια απόφαση αλλά ως ελεύθερο άτομο έχει το δικαίωμα να αποφασίσει τι θα κάνει.

- Προχωρεί στη θέση που της υπέδειξα. Σιγοψιθυρίζει «τώρα με πείσμωνες» και το θέμα έληξε εκεί. Στο τέλος του μαθήματος πλήρωσε για τον 1 κύκλο (η πρώτη) πήρε το βιβλίο της και αποχώρησε.

Σύνοψη 5^{ου} περιστατικού: Κίνδυνοι & Ευκαιρίες για τον εκπαιδευτή

- **Κίνδυνοι:** Να διαλυθεί η ομάδα, αν ο εκπαιδευτής προσπαθήσει να ικανοποιήσει παράλογα αιτήματα. Να ενοχληθούν κάποιοι άλλοι εκπαιδευόμενοι και να εγκαταλείψουν τα μαθήματα.
- **Ευκαιρίες:** Να ενισχυθεί ο χαρακτήρας της ομάδας, να εμπεδωθεί το πνεύμα συνεργασίας, να ισχυροποιηθεί ο ρόλος του εκπαιδευτή ως αρχηγού της ομάδας.

6° ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ

- *Διαμαρτυρία (από ένα ζευγάρι) για κάποιον παίκτη που δεν "τραβάει".*

Τυπολογία 6^{ου} περιστατικού: «Επιθετικότητα»

- άσκηση κριτικής, επίρριψη ευθυνών, υποτίμηση προσωπικοτήτων...

Σύνοψη 6^{ου} περιστατικού: Κίνδυνοι & Ευκαιρίες για τον εκπαιδευτή

- **Κίνδυνοι:** Να υπονομεύσει ο εκπαιδευτής το ρόλο του και τον ομαδικό χαρακτήρα της προσπάθειας συμφωνώντας με τους «επιθετικούς» και «διαμαρτυρόμενους» εκπαιδευόμενους.
- **Ευκαιρίες:** Να επιβληθεί στην ομάδα και να διευκρινίσει τους όρους λειτουργίας των μαθητικών τμημάτων.

Ολοκλήρωση 6^{ου} περιστατικού

- ... τους εξήγησα ότι η σύνθεση των παικτών στα τραπέζια θα ποικίλλει κάθε φορά και ότι έχουν δικαίωμα να μάθουν μπριτζ όλοι!

7^ο περιστατικό

- Τα 3 τραπέζια μου παίζουν τις διανομές 5-8 και ένας παίκτης («Δύση») για να εκτελεί συνέχεια - ακόμη και με 8 πόντους - ανοίγει 1ΧΑ. Το («κανονικό») συμβόλαιο ήταν 3ΧΑ, με εκτελεστή το Νότο .

Τυπολογία 7^{ου} περιστατικού: «Κυριαρχία»

- ο εκπαιδευόμενος προσπαθεί να καθορίσει το έργο και την πορεία της ομάδας.

Η ολοκλήρωση του 7^{ου} περιστατικού

- *Πήγα πάνω από τον Νότο και αφού έδωσα την ευκαιρία να αλλάξουν τις δηλώσεις τους λέγοντας ξανά τις προϋποθέσεις του ανοίγματος ΧΑ (δεν το πήρε πίσω) είπα: «Μην ρωτάτε γιατί : Νότε βγάλε μπροστά σου το 3ΧΑ», πήγαν όλοι πάσο και εκτέλεσε ο παίκτης που ήθελα ... Σωστό ή λάθος κρίνετέ το...*

Κριτική του εκπαιδευτή του 7^{ου} περιστατικού

- **Κίνδυνοι:** ο εκπαιδευτής δείχνει εκνευρισμένος κι αυτό μπορεί να οδηγήσει σε κλιμάκωση του επεισοδίου και προβλήματα ελέγχου της ομάδας. Ο απευθείας ορισμός του συμβολαίου παρακάμπτει τη διαδικασία της αγοράς και παιδαγωγικά δεν μπορεί να γίνει αποδεκτός.
- **Ευκαιρίες:** Να επιβληθεί η αγωνιστική πειθαρχία από τον εκπαιδευτή. Να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη στο πρόσωπο του εκπαιδευτή.

8^ο ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ

- ... πείτε καμιά ιδέα για τις παίκτριες (κυρίως) που μετά από μια αποτυχημένη εκτέλεση κατεβάζουν *ρολά* λένε "εγώ αυτό δεν το καταλαβαίνω". Το παρουσιάζεις ξανά σε όλη την τάξη αλλά τίποτα.... «εγώ αυτό δεν το καταλαβαίνω» ...και από εκεί και πέρα καμία συμμετοχή ... να δω αν θα ξαναέλθει και βέβαια οι πιο πολλοί θα πείτε ότι αυτό το άτομο θα φύγει όταν ξεκινήσει ο ανταγωνισμός των τουρνουά ...

Τυπολογία 8^{ου} περιστατικού: «Απόσυρση»

- ο εκπαιδευόμενος παύει να συμμετέχει στη λειτουργία της ομάδας.

Απαντήσεις για το 8^ο περιστατικό

- Προσεκτικός χειρισμός των «αγωνιστικών θεμάτων» από τον εκπαιδευτή. Η επιθυμία μας να ενταχθούν οι αρχάριοι στο αγωνιστικό Μπριτζ δε συμπίπτει απαραίτητα με αντίστοιχες επιθυμίες των εκπαιδευόμενων.

9^ο ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ

- *κάνοντας ασκήσεις από το βιβλίο ζήτησα να υπάρχει τουλάχιστον 1 βιβλίο ανά τραπέζι και κάποιος δεν ήθελε να δανείσει το βιβλίο του,*

...

Τυπολογία 9^{ου} περιστατικού: «Παρεμπόδιση»

- παρεμβολή εμποδίων, παράθεση προσωπικών εμπειριών, εμμονή σε ζήτημα που έχει ξεκαθαρίσει...

Η ολοκλήρωση του 9^{ου} περιστατικού

- *... αλλά λέγοντας αστειευόμενη ότι ο έχων 2 βιβλία μπορεί να δώσει το ένα το θέμα λύθηκε ειρηνικά!*

Απαντήσεις για το 9^ο περιστατικό

- Ο εκπαιδευτής που επιδεικνύει ψυχραιμία και φαντασία.

10^ο περιστατικό

- *Μια κυρία είπε ότι δεν της άρεσε η συμπεριφορά μιας άλλης κυρίας στο τουρνουά της Τετάρτης και δεν θα ξανάρθει. Δεν το είπε σε εμάς, μας το είπε μια συμμαθήτριά της.*

Διαχείριση 10^{ου} περιστατικού

- Ο εκπαιδευτής τύπου ... Sherlock Holmes που οσμίζεται και αντιλαμβάνεται τα προβλήματα πριν προκύψουν.
- Αν ο αριθμός των εκπαιδευομένων το επιτρέπει, τηλεφωνική επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους.

11^ο περιστατικό

- Στην διανομή 2 από τις 3ex.dlm η Δύση κρατάει:
AK4
AQ1098
K42
92
- Στην ερώτηση μαθητή «Γιατί δεν ανοίγουμε 1ΧΑ;» έδωσα διπλωματική απάντηση αφού η προτεινόμενη αγορά είναι το 1 Κούπα στα scoresheet, ενώ ο μαθητής ήταν σωστός με βάση την μέθοδο. Προτείνω να αντικατασταθεί η συγκεκριμένη διανομή.

Διαχείριση 11^{ου} περιστατικού

- Ο εκπαιδευτής σαν διπλωμάτης; ή ο ειλικρινής εκπαιδευτής;
- Προτιμήστε την ειλικρίνεια στις σχέσεις σας με τους ενήλικους εκπαιδευόμενους!
- Ο εκπαιδευόμενος που απάντησε σωστά πρέπει να επαινεθεί, όχι να παραπλανηθεί.

12^ο περιστατικό

- Δημιουργήθηκε θέμα (βασικά συνεχίστηκε ...) με κυρία που συμμετείχε στο πρώτο μαθητικό τουρνουά της Κυριακής 22/11 και δεν ήρθε στο δεύτερο, επειδή σε ορισμένα τραπέζια μιλούσαν και υποδείκνυαν σωστή αγορά και σωστό παίξιμο. Στο επιχείρημα πολλών συμμαθητών «ότι δεν πειράζει, μαθαίνουμε», ισχυρίστηκε ότι εφόσον δίνονται *tips*, πράγμα που δεν ήξερε στην αρχή, έπρεπε οι συνθήκες να είναι πιο αυστηρές παρότι ο διαιτητής-δάσκαλος έπαιζε με μαθητή και δεν μπορούσε να βρίσκεται παντού.

Διαχείριση 12^{ου} περιστατικού

- Πριν το περιστατικό: Ενημέρωση για τα χαρακτηριστικά του αγώνα.
- Κατά τη διάρκεια: Απόλυτη επιτήρηση του αγώνα. Χρήση βοηθών ώστε ο Εκπαιδευτής να μην εμπλέκεται στο παιχνίδι. Ως Διαιτητής να χρησιμοποιείται τρίτο πρόσωπο.
- Μετά το περιστατικό: Αξιολόγηση της ημερίδας.

13^ο περιστατικό

- ... Επίσης υπήρξε και απολογία μαθητή που αισθάνθηκε άσχημα επειδή κατά λάθος έκανε παρεμβολή με συνέπεια οι αντίπαλοι να χάσουν το συμβόλαιο τους και να αρχίσει μουρμούρα.

Διαχείριση 13^{ου} περιστατικού

- Αυτός που παρεμβλήθηκε: Να επαινεθεί για τη στάση του αλλά να μην αποτραπεί από το παιχνίδι (υπό την έννοια ότι θα σταματήσει να παρεμβάλλεται).
- Αυτοί που μουρμούριζαν: οφείλουν να παίξουν τα χαρτιά τους, να γίνουν εφευρετικοί, να μάθουν να αντιμετωπίζουν παρεμβολές (κι όχι να γκρινιάζουν).
- Εμείς οι υπόλοιποι: Να προβληματιστούμε για την ποιότητα των παρεμβολών μας και για τα «παραδείγματα» που δίνουμε.

14^ο περιστατικό

- Αυτοί που ήρθαν ήταν ζεστοί. Φοβάμαι ότι οι 2 (από τους 4 που έλειπαν) δεν θα ξαναέρθουν. Οι περισσότεροι θέλουν μόνο να παίζουν και ελάχιστοι έχουν όρεξη, διάθεση και χρόνο για διάβασμα. Θα συνεχίσουμε πάνω σ' αυτή τη βάση, με περισσότερο παιχνίδι και τη θεωρία μέσα από την ανάλυση των διανομών.

15^ο περιστατικό

- *μια μαθήτριά σταμάτησε με απότομο τρόπο το μάθημα και μου λέει «αυτό που μου λες δεν είναι έτσι στο βιβλίο το λέει ανάποδα! Άνοιξε στην σελίδα τάδε να το δεις».*

Τυπολογία 15^{ου} περιστατικού

- **Ο αντιπολιτευόμενος**

Θέλει να πάρει τη θέση του εκπαιδευτή, κάνει σχόλια και προσθήκες στις παρουσιάσεις, αμφισβητεί τα λόγια του εκπαιδευτή. ΚΙΝΔΥΝΟΣ: Πολύ εύκολα θα οδηγηθεί σε αντιπαράθεση, ζητά με επιτακτικό τρόπο την αναγνώριση.

- **Ο λεπτολόγος**

Νομίζει ότι ξέρει το θέμα καλύτερα από τον εκπαιδευτή. Επιμένει σε λεπτομέρειες, βρίσκει αντίθετα παραδείγματα και συχνά μονοπωλεί το λόγο σε βάρος της ομάδας. ΚΙΝΔΥΝΟΣ: Να γίνει πολύ κουραστικός για την ομάδα – δύσκολα αντιμετωπίζεται από τον εκπαιδευτή.

Διαχείριση 15^{ου} περιστατικού

- Προτάσεις: ο εκπαιδευτής πρέπει να παραμείνει ψύχραιμος και να μη συρθεί σε αντιπαράθεση με τους εκπαιδευόμενους.

Ολοκλήρωση 15^{ου} περιστατικού

- *Της είπα «θα το δούμε στο τέλος» και ήρθε πράγματι μετά το μάθημα να με βρει. Όπως αποδείχθηκε κοίταζε άλλο θέμα από αυτό που λέγαμε εκείνη την ώρα και μου ζήτησε συγγνώμη.*

16° περιστατικό

- Στο μαθητικό τουρνουά, ένα ζευγάρι πήγε για να πάρει καφέ μόλις τελείωσε σε κάποιον γύρο. Άργησαν να επιστρέψουν περίπου 6-7 λεπτά και όταν γύρισαν τους επισήμανα ότι δεν είναι σωστό να αργούν γιατί καθυστερεί όλο το τουρνουά. Ο ένας από τους δύο εκνευρίστηκε και απάντησε απότομα: «Εντάξει, αλλά δεν είμαστε μικρά παιδιά να μας κάνεις παρατηρήσεις». Του απάντησα: «Συγγνώμη αν σε προσέβαλα, δεν είχα τέτοια πρόθεση, αλλά περιμένουν τόσοι άνθρωποι εσάς». Συνέχισε: «Το βλέπω, με περνάς για χαζό;»

Ολοκλήρωση 16^{ου} περιστατικού

- Στον επόμενο γύρο, ήρθε στο τραπέζι που έπαιζα κι εγώ για να συμπληρώσω το ζευγάρι. Αφού τελείωσε ο γύρος και σχολιάσαμε τις διανομές, καθώς τελειώσαμε εγκαίρως, του λέω: «Μου επιτρέπεις να σου πω κάτι;» με την πρόθεση να του εξηγήσω πως λειτουργεί το σύστημα του τουρνουά για να καταλάβει τι συνέπεια έχει η κάθε καθυστέρηση.

Η απάντηση που έλαβα ήταν:

«Όχι να μην μου πεις. Αν είναι να μου πεις για πέμπτη φορά το ίδιο θα σηκωθώ να φύγω». «Οκ» του είπα «δεν θα σου πω», προσπαθώντας να κατευνάσω τα πνεύματα. Όταν έδωσα αλλαγή, διαπίστωσα ότι δεν ήταν εκεί και από ότι μου είπε ο συμπαίκτης του, έφυγε γιατί ήταν τσαντισμένος.

Σχόλια σχετικά με το 16^ο περιστατικό

- Ο αρχάριος εκπαιδευόμενος δείχνει να μη θέλει να δεχτεί παρατηρήσεις ήδη από το πρώτο σχόλιο του εκπαιδευτή. Αυτό το έχει διαπιστώσει ο εκπαιδευτής και το επεισόδιο θα έπρεπε να σταματήσει στη «συγνώμη». Οποιαδήποτε περαιτέρω προσθήκη ή απόπειρα εξήγησης μόνο σύγκρουση θα φέρει.

17^ο περιστατικό

- Ο αριθμός 7 είναι η δύναμη του τμήματος για το 2ο Κύκλο πιστεύω. Παρουσιάστηκε η παρεμβολή που δυσκόλεψε αρκετά τους περισσότερους αλλά με τα παραδείγματα και το παίξιμο και με δεδομένο ότι το επόμενο μάθημα θα συνεχίσουμε τη θεωρία υπήρξε εκτόνωση...

Σχολιασμός 17^{ου} περιστατικού

- Παρουσιάστηκε η παρεμβολή ... : αυτό σημαίνει πως παρουσιάστηκε πρώτα η θεωρία;
- αλλά με τα παραδείγματα και το παίξιμο ... : κι ακολούθησαν μετά τα παραδείγματα;
- Δεν ξεκινάμε από τη θεωρία αλλά σχεδιάζουμε το μάθημα ώστε να ξεκινάμε με παραδείγματα και να καταλήγουμε στη θεωρία. Δεν ακολουθούμε τη σειρά του βιβλίου, το οποίο δεν καθορίζει τον τρόπο διδασκαλίας.

18^ο περιστατικό

- *Κάναμε εισαγωγή στην έννοια της αγοράς και τους άρεσε η διαδικασία και ιδιαίτερα η παρουσία και ο ρόλος του μορ. Υπάρχει μεγαλύτερη αμεσότητα στο μάθημα με λιγότερα άτομα και αντιλαμβάνονται ευκολότερα τις αρχικά δύσκολες έννοιες του παιχνιδιού, όταν ασχολείσαι αποκλειστικά με ένα τραπέζι μαθητών.*

19^ο περιστατικό

- *Οι περισσότεροι φαίνονται να είναι σε καλό επίπεδο παρόλο που είναι τμήμα 2 ταχυτήτων. 2 μαθήτριες είναι σαφώς πιο πίσω, πολύ διστακτικές και υπάρχει μία τάση να τις περιθωριοποιήσουν. Τους αναμιγνύω συχνά όμως και έχω επισημάνει κατ' ιδίαν σε κάποιους ότι δεν είναι ευγενικό να σχολιάζουν τα λάθη ή να δείχνουν τον εκνευρισμό με την καθυστέρηση.*

20° περιστατικό

- ... μάλωσαν 2 μαθητές για το κινητό της μιας που χτυπούσε συνεχώς.

Τυπολογία 20^{ου} περιστατικού

Διενέξεις μεταξύ εκπαιδευομένων

- Μια βίαιη αντίδραση, ένας έντονος διάλογος, μια σύγκρουση που παρατείνεται. ΚΙΝΔΥΝΟΣ: Να διαλυθεί η ομάδα, να χωριστεί σε «στρατόπεδα» ...

21^ο περιστατικό

- *Συνεχίζουμε κανονικά με σποραδικές απουσίες, όχι πάντα από τους ίδιους. Το γεγονός ότι το κάθε κεφάλαιο "σπάει" σε 2 μαθήματα βοηθά αυτούς που έχουν χάσει κάποιο να το αναπληρώσουν. Αυτό όμως σημαίνει περισσότερο χρόνο από τον δάσκαλο, χωρίς επιπλέον όφελος (οικονομικό) για τον ίδιο, αλλά σίγουρα βοηθά στη συνοχή της τάξης.*

22° περιστατικό

- Ξεκίνησαν 22 μαθητές και συνεχίζουν 13 (έχουν εκδώσει αγωνιστικό δελτίο). Για πρώτη φορά έδωσα ιδιαίτερη βαρύτητα στο να μείνουν οι πολύ αδύναμοι μαθητές και δεν ξέρω τι αποτέλεσμα θα έχει. Μέχρι στιγμής συνεχίζουν αρκετοί, έχοντας επίγνωση κάμποιοι (οι 3-4) ότι είναι καλύτεροι από τους υπόλοιπους αλλά και έχοντας διαχωρίσει, για τους αδύναμους, τη διαφορά ανάμεσα στο αγωνιστικό - πρωταθλητικό μπριτζ και στο κοινωνικό μπριτζ. Σημασία έχει το τι θα γίνει από Σεπτέμβριο για όλους αυτούς τους "ετερόκλητους" αθλητές...

23^ο περιστατικό

- Οι πρώτοι 9 έφυγαν αμέσως, είχαν έρθει από περιέργεια. Από το γκρουπ έγιναν 34 αγωνιστικά δελτία τελικά. Οι μισοί παίζουν και έχουν μεγάλο ενδιαφέρον για το παιχνίδι. Κάποιοι είναι διστακτικοί λόγω πολλής δουλείας και υποχρεώσεων (οικογένεια, ασθένειες). Επίσης σε 6 άτομα είναι δυσνόητο το μπριτζ και η λογική του. Δύο έφυγαν γιατί δεν βολεύουν οι ώρες αγώνων (αργά κ δεν έχουν μέσο επιστροφής). Επίσης σε 3 δεν άρεσε το να συναγωνίζονται. Δύο σταμάτησαν χωρίς να θέλουν να το αιτιολογήσουν. Σε 4 που δυσκολευόντουσαν, είπαμε θα τα ξανακάνουμε με τη νέα χρονιά.

Παράρτημα

- Νέα παιδαγωγικά σενάρια για τις εξετάσεις του 2016

1^ο σενάριο

- Είσαι νέος εκπαιδευτής, αναλαμβάνεις την εκπαίδευση ενός ομίλου και πραγματοποιείς το 1^ο σου διδακτικό έτος. Ξεκινάς με τις καλύτερες προθέσεις, προετοιμάζεσαι σκληρά, οργανώνεις τα μαθήματά σου και σύντομα διαπιστώνεις ότι ... οι μαθητές σου δε μαθαίνουν! Απογοήτευση, δυσαρέσκεια, θυμός! Γιατί δε μαθαίνουν;
- Πώς αντιμετωπίζεις αυτή τη συναισθηματική κατάσταση σου; Ενέχει κινδύνους για τη συνέχεια των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σου;

2^ο σενάριο

- Έχετε διδάξει τη σύμβαση «τράνσφερ» ως συνέχεια της αγοράς 1NT. Σε μια από τις πρώτες εφαρμογές της, ο Νότος ανοίγει 1NT, η Δ πασάρει, ο Β αγοράζει 2♦, alert από το Ν, πάσο από την Α, 2♥ ο Ν, πάσο η Δ, 3♦ ο Β, πάσο η Α, σκέψεις κατακλύζουν το Ν, ο οποίος τελικά πασάρει! Η Εκτέλεση γίνεται δύσθυμα από τον Β, το συμβόλαιο πέφτει 1 κάτω, λόγω της υπεροπλίας της Α-Δ στα ατού. «Μα γιατί πάσαρες;», «Πίστεψα ότι ήθελες να παίξουμε στα καρά», δικαιολογήθηκε ο Ν. Και οι δύο, εμφανώς στενοχωρημένοι, απευθύνονται στον εκπαιδευτή για βοήθεια
- Πώς μπορείς να αντιμετωπίσεις αυτό το πρόβλημα; Μήπως μπορούσες να κάνεις κάτι ως εκπαιδευτής ώστε να αποφευχθεί;

3^ο σενάριο – διήγηση ενός εκπαιδευτή

- *Μια ηλικιωμένη κυρία («πρωτοετής») μετά από μια αποτυχημένη εκτέλεση κατεβάζει *ρολά* λέγοντας "εγώ αυτό δεν το καταλαβαίνω». Παρουσιάζεις ξανά σε όλη την τάξη τα βασικά βήματα της εκτέλεσης, αλλά τίποτα «εγώ αυτό δεν το καταλαβαίνω!» και από εκεί και πέρα καμία συμμετοχή. Πιστεύω πως δεν θα ξαναέλθει. Και βέβαια ακόμη κι αν παραμείνει, το πιθανότερο είναι πως θα φύγει όταν ξεκινήσει ο ανταγωνισμός των τουρνουά.*
- *Τι δυνατότητες / τρόπους / μέσα έχει στη διάθεσή του ο εκπαιδευτής για να αντιμετωπίσει τέτοιες καταστάσεις;*

Παράρτημα II

- προβλήματα συμπεριφοράς που μπορεί να εμφανιστούν σε μια ομάδα ενήλικων εκπαιδευόμενων

- είναι πολλά και εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το μέγεθος της ομάδας και το στάδιο ανάπτυξης στο οποίο βρίσκεται. Τα προβλήματα αυτά συνήθως είναι (ως κατηγορίες):
- **Παρεμπόδιση** (παρεμβολή εμποδίων, παράθεση προσωπικών εμπειριών, εμμονή σε ζήτημα που έχει ξεκαθαρίσει...)
- **Επιθετικότητα** (άσκηση κριτικής, επίρριψη ευθυνών, υποτίμηση προσωπικοτήτων...)
- **Επιζήτηση αναγνώρισης** (έκφραση ακραίων απόψεων...)
- **Δικολαβισμός** (χρησιμοποίηση απίθανων επιχειρημάτων για υποστήριξη άτοπων θέσεων)
- **Απόσυρση** (ο εκπαιδευόμενος παύει να συμμετέχει στη λειτουργία της ομάδας)
- **Κυριαρχία** (ο εκπαιδευόμενος προσπαθεί να καθορίσει το έργο και την πορεία της ομάδας)

Τύποι συμπεριφοράς σε ομάδες ενήλικων εκπαιδευομένων

- **Ο κυριολεκτικός**

Πολύ σοβαρός, προσεκτικός, δεν αποθαρρύνεται ποτέ και καταλαβαίνει σπάνια.
ΚΙΝΔΥΝΟΣ: Να απομονωθεί ή να τον απομονώσουμε από την ομάδα.

- **Ο αντιπολιτευόμενος**

Θέλει να πάρει τη θέση του εκπαιδευτή, κάνει σχόλια και προσθήκες στις παρουσιάσεις, αμφισβητεί τα λόγια του εκπαιδευτή. ΚΙΝΔΥΝΟΣ: Πολύ εύκολα θα οδηγηθεί σε αντιπαράθεση, ζητά με επιτακτικό τρόπο την αναγνώριση.

- **Ο λεπτολόγος**

Νομίζει ότι ξέρει το θέμα καλύτερα από τον εκπαιδευτή. Επιμένει σε λεπτομέρειες, βρίσκει αντίθετα παραδείγματα και συχνά μονοπωλεί το λόγο σε βάρος της ομάδας.
ΚΙΝΔΥΝΟΣ: Να γίνει πολύ κουραστικός για την ομάδα – δύσκολα αντιμετωπίζεται από τον εκπαιδευτή.

- **Ο κεφάτος – το πειραχτήρι**

Αστεία, πειράγματα με την παραμικρή ευκαιρία. ΚΙΝΔΥΝΟΣ: Δεν πρέπει να τροφοδοτείται, αποτελεί απειλή για το διδακτικό χρόνο, αν γελάσουμε με αυτά που λέει και κάνει δεν αναχαιτίζεται στη συνέχεια

- ***Οι κατ' ιδίαν συζητητές***

Συνάδελφοι ή φίλοι, μιλούν συνεχώς χαμηλόφωνα. ΚΙΝΔΥΝΟΣ: Να μην πάρουν κάτι από τη διδασκαλία, να ενοχλήσουν τα υπόλοιπα μέλη και στο τέλος να πουν ότι δεν «κατάλαβαν» και το μάθημα!

- ***Γενική βοή***

Όλα τα μέλη της ομάδας μιλούν ταυτόχρονα, ξεκινούν συζητήσεις, διαφορετικοί διάλογοι. ΚΙΝΔΥΝΟΣ: Δεν μπορούμε να κάνουμε τη δουλειά μας.

- ***Αυτός που προβάλλει συνέχεια αντιρρήσεις***

Αντίθετος στις διαδικασίες, στις τεχνικές, στη μέθοδο. ΚΙΝΔΥΝΟΣ: Να αποκοπεί από την ομάδα, να διακόψει τη φοίτηση.

- ***Ο δουλικός***

Προσπαθεί με όλα τα μέσα να δημιουργήσει μια απευθείας και οικεία σχέση με τον εκπαιδευτή. ΚΙΝΔΥΝΟΣ: Αν ικανοποιήσουμε την επιθυμία του, να απομακρύνουμε τους άλλους εκπαιδευόμενους, να δοθεί η εντύπωση της άνισης μεταχείρισης.

- ***Ο βολεμένος αδιάφορος***

Συνήθως κάθεται σε μια γωνία, πιάνει περισσότερα από ένα καθίσματα.
ΚΙΝΔΥΝΟΣ: δεν αποκτά σχέσεις με την ομάδα, δε συμμετέχει σε όσα κάνουμε, δε μαθαίνει.

- ***Ο παθητικός επαναστάτης***

Εκδηλώνει παθητικά, με κινήσεις, νεύματα και μορφασμούς τον εκνευρισμό του ή την αποδοκιμασία του. ΚΙΝΔΥΝΟΣ: Να ενοχλήσει τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας, να προκληθούν παρεξηγήσεις, φασαρία κλπ.

- ***Ο ταραχοποιός***

Κινείται, κάνει θόρυβο, μπαινοβγαίνει, μιλά στο τηλέφωνο, καθυστερεί ...
ΚΙΝΔΥΝΟΣ: Να μας αποσυντονίσει, να εμπλακούμε σε διένεξη, να χάσουμε χρόνο.

- ***Διενέξεις μεταξύ εκπαιδευομένων***

Μια βίαιη αντίδραση, ένας έντονος διάλογος, μια σύγκρουση που παρατείνεται.
ΚΙΝΔΥΝΟΣ: Να διαλυθεί η ομάδα, να χωριστεί σε «στρατόπεδα» ...

Δημιουργία και χρήση της παρουσίασης

- Το αρχείο αυτό δημιουργήθηκε από το Δημήτρη Παπασπύρου για τις ανάγκες του σεμιναρίου της ΕΟΜ της 16^{ης} Ιουλίου 2016. Διατίθεται από το συντάκτη του στην ΕΟΜ και σε στελέχη της για εκπαιδευτική χρήση.